

AKATALPA

Ağustos 2021 - Sayı 260

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

Osman YOLUÇ

KESİK KESİK SİNYALLER

Çözüyorum tenime sarılmış gençlik sargısını,
Ve gösteriyorum kalbimdeki sarrafa.
Kefenin biri diğerini tutmuyor kesin,
Uzağım tanrının hesabına fersah fersah...

Uzağım da hâlâ yaşamın muhasebesine,
Ve bileyim kaç kez sürdündü aklım
Ölümün ürküten seccadesine?
İki boşluk arasında ne zamandır varım?
Ne zamandır müptelayım
Kalmanın kasvetine?

Ve uyanıyorum gırtlığıma kadar hazla,
Soluyup bir köpek gibi hızla.
Yüzüm gözüm doğmak
Ağzım burnum salya.
Duyuyor muyum doyduğumu?
Yoksa bir daha mı dışlıyorum hayatı
Öncekinden daha da iştahla?

Tanrının insan için hesabında bu mu vardı?
Sökmüştüm gençliğimin sargısını korka korka
Çocukluğum tutup tutup geri sardı?
Unuttum niçindi her sabah bir gömleği giyinmek,
Patlayan bir tomurcuğu anlamak ne zamandı?

Ne vakit siyahıma davransam
Kendimi başka başka sözcüklerle yanlış buluyorum.
Tutup düzeltiyorum göğsümdeki hoyrat ilmeği.
Kancıl yanlarım oluyor sonra...
Marifet sayarak "benim ben" demeyi
Bulamıyorum güzel kendimden başka.

Çünkü öfkeler kundaklıyorum öldüresiye,
Ve isyan kundaklıyorum: büyüsün diye.
-kundak ne güzel ne hazin bir kelime-
Sonra kün sonra kâinat
Dar geliyor gözlerimle ölçtüğümde.

Bu boş testiden anlamlar doğurtacak
Ebeler arıyoruz yok bir iz...
Hiçlik semiriyor, erinleşiyor giz.
Şaşmış hesabımızla sorup duruyoruz:

Tanrı nasıl her şeyden böylesi münezzeh
Ve her şeye ahiz?

Levent KARATAŞ

MUSTAFA

sen haklısın ama
sen neden haklısın
ama sen haklısın
neden haklısın sen
tevazuum için haklısın
seni anladığım
hazreti sevmediğim için haklısın
sen haklısın Mustafa
sen dünyanın teröristisin.

Ahmet Şerif DOĞAN

KIZKULESİNDE ANASTASYA

Göğsünde kayıp bir martı
Henüz doğan tuhaf gecenin kıyısında
Gagası keskin iyot kokulu
Zabita tutanaklarında kara kalem uçuşu
Kanat vergisi.

Kayıp zamanın izlerini siliyor proust rüzgâr
Tarih kitaplarının damarlarında zor tutuyor
Kendini mai mürekkep
Akıp gidecek coğrafi keşiflere
Anmak meseldir bu havalarda uzaktaki yakını
Kalp keleşliği düşer bahçesine ölümsüz bir adın
Kanaat vergisi.

Müzik kutusunun içinde bir orman çınlar
Öyle serin, öyle bataklık, öyle ölümlerden ölüm beğenir
İnsan dediğin arada bi kendinden kaçmalı
Geriyeye dönen tüm yollar silinmeli haritalardan
Akıl vergisi.

Gülçin Yağmur Akbulut, Hüseyin Alemdar, M. Mazhar Alphan, Sevda Altınkaya, Serap Aslı Araklı, Gökhan Arslan, Sevil Avşar, Naci Bahtiyar, Ali Asker Barut, Semih Başar, Sertaç Çıralı, Ramis Dara, Ahmet Şerif Doğan, Hasan Efe, Osman Serhat Erkekli, Hakkı Engin Giderer, Sedat Gülmez, Hasan Güneş, Volkan Hacıoğlu, Nihan Işiker, Zeynep Karaca, Muammer Karadaş, Zabit Karaköse, Deniz Karakuzu, Levent Karataş, Nevzat Konşer, Fahrettin Koyuncu, Lokman Kurucu, Volkan Odabaş, Mustafa Oğuz, Hüseyin Peker, Salih Mercanoğlu, Muharrem Sönmez, Cemile Sümeyra, Halil Şahan, Ertuğrul Tiryaki, Engin Turgut, Yeprem Türk, Ümit Yıldırım, Osman Yoluç.

HÜSEYİN ALEMDAR VE AN'H

Halil ŞAHAN

AN'H

*/değil Bitlis'i Hizan'ı da görsen
ne fayda
her şair kangülü uyuduğunda!*

*Kanı da kadranı da donar bir gün saatlerimin
kalbim sürçer dilim tutulur adım bile unutulur
kar ışığıyla ömrün basamaklarına baksan
kalp atışlarıyla aşkı sınsan yok işte
sahi, geçip giden günlerimin üçte ikisi nerde
kimin! Kimin kalbi kimin elleri bunlar
yakama gül takan bu eller kimindi--
korku ve haz meleşti de olsa
benden sonra birileri tamamlasa beni
elbette yarım kalan şiirlerimi
Evlilik Tabutu da dahil*

*Adımın yedi harfini sonsuzluk imgesi
yaslanıp göğsüne mor defter anlatamadıysam sana
vur ve öldür beni yedideki sekiz renginde Zülal!
Sahi, yedi de yedideki sekiz de şairlerindir de
bizim olmayan sonsuzluğun rengi
ne kadar gitsek ne kadar kayıbsak da
ne Mars dağımı bulabilir şair ne Mazıdağı'nı
say ki ben Hüseyindağı'nı ve aşkı buldum da
düz ve derin bir Muş ovasına baka baka oyalandım kendimle--
bir ovanın düz oluşu gibi bir şeyden söz etmişti Cemal abi
Paris'e ve Kars'a gitmeden önce.
Paris'e tenaşk, Kars'a tinölüm demem ondan hatıra
ne kadar öldüğümü, ölümlerden ne kadar doğdumu
sen hatırla. Öldüğümde beni mutlaka hatırla!*

*/değil Paris'i
Montmartre'ı da görsen
ne fayda
her şair kangülü uyandıığında!*

Hüseyin ALEMDAR (Şiiri Özlüyorum, Mart-Nisan 2021,
Sayı:100, s. 57)

Hüseyin Alemdar, "AN'H"ta, kendi yaşam serüveniyle ülkenin top7lumsal serüvenini, şiir sanatının inceliklerini kullanarak bütünleştirmiş. Baştan sona anlam ve ses oyunlarıyla bezeli ilginç bir şiir "AN'H".

Bu ilginçlik daha şiirin adında başlıyor. Üç harften oluşan "AN'H"ın ilk bakışta belli bir anlamı yok gibi. Sanki bir şey söylemiyor bize. Ama orasını burasını kurcalamaya başlayınca dili çözümlüyor. Bilgece sözler dökülüyor ağzından.

Şöyle bir bakalım: "AN'H"ta, bir AN, bir de AH sözcüklerini görüyoruz. AN; bilindiği gibi, anmak eyleminin buyurma kipi. AH ise, pişmanlık, yazıklaşma ve acı bildiren bir ünlem.

Kurcalamayı sürdürüelim: Şairimiz sanırım bu yapay sözcüğe kendini gizlemiş. On beşinci dizede ; "Adımın yedi harfini sonsuzluk imgesi" diyor. Bu dize aslında bir eksiltili tüme, yüklemi söylenmemiş. Ama sözün gelişinden onu kestirmek zor değil: "yaptım".

Şairimiz, adımın harflerindeki yedi sayısının, ki şairimizin hem gerçek adı hem de soyadı yedi harften oluşmaktadır,

kutsallığını öne çıkarmak istiyor. Bilindiği gibi cennetin yedi kapısı vardır. Renklerin kaynağı olan güneşte de yedi renk bulunur. On yedinci dize: "vur ve öldür beni yedideki sekiz renginde Zülal!"

Bu dize de kutsal yediyi çağrıştırmakta.

Evet; HÜSEYİN ALEMDAR adına bir daha bakalım. Bu adın soldan sağa sekizinci harfi A, yedinci harfi N, ve ilk harfi H'dir. AN'H adı bu harflerle oluşturulmuş. Ve şairimizin anılmak isteği, dizelerde "hatırla" sözcüğüyle dile getirilmiş.

AH, sözcüğünü en net somutlayan dize de şu: "sahi, geçip giden günlerimin üçte ikisi nerde"

Geçmişine yazıklaşmakta şair.

En başa dönüyorum:

"/değil Bitlis'i Hizan'ı da görsen

ne fayda

her şair kangülü uyuduğunda!"

Bu dizelerde bir sesleniş var. Peki, kim şairimizin karşısındaki? Kime sesleniyor şairimiz?

Uyuduğunda kangülü olan bir şair eğretilmesinden söz edildiğine göre, şairimizin kendisine seslendiği düşünülebilir. Kaldı ki şiirin tamamında birinci tekil kişi anlatımı var, bu da şairimizi imlemekte. Ama on yedinci dizede, "vur ve öldür beni yedideki sekiz renginde Zülal!" diyor şairimiz. Oldukça açık, öyleyse Zülal'e de seslenmekte.

Alemdar'ın söylemi çok katlı. İmgelerini tek bir yorumla geçiştirmek doğru olmaz. Örneğin daha ilk dizelerde bir iç hesaplaşma olduğu da seziliyor. Uyuyan bir şaire Bitlis'i, hatta Hizan'ı görmüş olmanın yetmeyeceği, uyuduğu sürece kan'ı kırmızı gül diye algılayacağı söyleniyor. Bence bu dizelerde uyarı ve eleştiri de var. Nitekim ilk dizelerin özdeşi olarak yazılan en son dizelerdeki "kangülü" eğretilmesinde bu açıkça belirtilmiş.

Şiirin genel izleği, kanımca giriş dizelerindeki "kangülü" ile bitiş dizelerindeki "kangülü" eğretilmelerine yüklenmiş. Şairimiz, Doğudaki kanı "gül" diye nitelemenin yanlış olduğunu, onu "kangülü" olarak algılamak gerektiğini söylüyor; sanırım bu tutumu nesnel gerçekçilik olarak görüyor.

Şimdi, şiiri baştan sona gözden geçirmek ve bazı anlam ve anlatım inceliklerini saptamak istiyorum.

İkinci bölümün başındaki dizede, "kanı donmak" bağdaştırması geçiyor. Çok şaşırarak, şok geçirmek anlamındaki bir deyimimizi akla düşürüyor bu. Hemen buna bağlı olarak yer alan "saatlerin kadranı donmak" sözü de, zamanın algılanışında bir şaşkınlık, hatta bir acı olduğunu çağrıştırmakta bende. Zaten bir sonraki dize netleştirmekte bunu: "kalbim sürçer dilim tutulur adım bile unutulur"

Şairimiz bu dizede de ses yakınlığından yararlanarak çok anlamlılığa ulaşmak istiyor. Örneğin "kalbin sürçmesi", "dilim sürçmesi" kalıbını çağrıştırmakta.

Yalnızca ses yakınlığıyla değil, ustalıklı sözcük seçimiyle de okura çoklu anlam olanağı sunuyor.

"kar ışığıyla ömrün basamaklarına baksan"

Neden güneş ya da ay ışığı değil de "kar ışığı" denmiş. Özellikle "kar" sözcüğü, ülkemizin bir bölgesini getiriyor hemen akla: Doğu Anadolu'yu. Şairin bilinçli bir isteği bu.

Şairimizin hem kendisi hem ülkesi için bazı kaygıları var. Kendisi için, zaman, diyesim yaşlanma acısı çekiyor. Bunu şu dizede bilmezlikten gelme sanatını (tecahül-i arif) da kullanarak yapıyor: "sahi, geçip giden günlerimin üçte ikisi nerde".

Şairin gerek bu dizede gerekse sonraki dizelerde sorduğu soruların yanıtlarını bilmesine karşın bilmiyormuş gibi görünmeye çalışması şiire çok ince bir gülmece de katıyor. Bu, okuru aşırı kaygılanmaktan kurtarıyor. Ve şairimiz,

"benden sonra birileri tamamlasa beni" diyerek geleceğin sürekliliğine inancını vurgulamış oluyor.

ANNE OĞUL VE ÇIPLAK

babaya döndü bu karanlık kaygı büyüyor
gövdemden çıkıp bir çıplaklığa yerleştim
insan insan damlıyorum zamandan dışarı
bitersem hiçliğe asılı bir imge olacağım
ki patlarsam adıma "hayat" desinler
bir ağaçtan tek başına terlemiş bir kurt
geçmişsiz ve yarasız yaşasınlar
benim kalbimi insana karıştırmasınlar

babaya döndü bu karanlık annem azalıyor
önümü yokluyor sütün ar'ından düşüp
çarmıha eğilip gösteriyorum arkamdaki boşluğu
orada üvey bir adam bağırsaklarımdan
ağzıma akıyor döllerini kanatarak
"ağzım" diyorum anne ağzımı öpme
aşkımdan kirini düşürme şeytanın rahmine
o kirden ne sana hayat, ne de bana ölüm

annem her gece adına "oğul" dediği yarım bir kızla
iki kulağın ete değdiği o ilk anı o ilk nefesi
bölüyor ters akan bulanık sulara
siyah beyaz bir fotoğrafta bir gelinlik
damat altı ay sonra çıkmış kareden ben karında
çıkmışlara bölüyor yazımı altılara
ruhuma dokunmuş dokunacak herkesi
söküyor artık bir yere akmayan nehrimden

babaya döndü bu karanlık kaygı büyüyor
bir düğümün içindeki içimde ah içim
bir yanı çocuk bir yanı saçları sırtında kaçak
göğsümden düşsün diye lanetli kadın muradı
terk edildiği yerlerden bir yarımı terk edip
başım eğik, ruhum pişman, dönüyorum kendime
ama birleşmiyor oğul ile koca, çocuk ile tanı
yanıyor yataklar, eriyor kasıklarım

babaya döndü bu karanlık annem azalıyor
gövdemden çıkıp yerleştiğim bu çıplaklıkta yeni bir gövde
kalbim kendinin ortasında bir timsah atası durmuyor
zaman dar etime, zaman yokluğa cimri kara delik
yoruldu ol'maktan, ey ölüm! ey şairlerin kurt tanrısı!
ey gerçeğe ve korkuya sığmayan imge
beni bu lekeden al, sonsuz kire karıştır
kurusun ağaç köklerinde
karanlığında çoğaldığım babam!

Ertuğrul TİRYAKI

BEKLENEN

biliyorum
çalmazsın hiç kapımı
bu yüzden sana emanet ettim
yalnızlığımı

Şiirin üçüncü bölümünde saptadığım birkaç anlatım özelliğini söz konusu etmeliyim.

Dizeyi, "Adımın yedi harfini sonsuzluk imgesi" deyip bırakmış şair. Bir eksiltili tümce bu. Yüklemsiz. Ama sözün gelişinde okurun anlığında hemen bir yüklem belirmekte: "yaptım". Bunu bir bağayem olarak da düşünebiliriz: "yapıp". Böylece dizeyi sonraki dizelerle bileştirmiş de oluruz.

"yaslanıp göğsüne mor defter anlatamadıysam sana"

Doğrusu, bu dizedeki "mor defter" tamlamasını tam olarak çözebilmiş değilim. Gerçi anlığında (zihin) birkaç imge oluşmadı değil. "Soylu bir geçmiş" bunlardan biri. "Yüce bir güzellik" de bir başkası. Üstelik bu dizenin de eksiltili bir anlamı var. Elbette bilerek yapılmış bir eksilti bu. Okurun tamamlaması amaçlanmış bir eksiklik. Ve bunu anlığında tamamlarken, şiiri bir de okur yazacaktır.

"vur ve öldür beni yedideki sekiz renginde Zülal!"

Bu dizedeki "yedideki sekiz rengi" tamlaması da üzerinde durulmaya değer gibi. Bunu HÜSEYİN ALEMDAR adını büyük harflerle yazarak yapalım. Ad da soyad da yedişer harften oluşmakta. "Yedideki sekiz" in "AL" ı imlediğini sanıyorum. Al, kırmızının öteki adı ve kan' ın da rengi. Ölüm düşüncesi düşüyor aklıma.

Sonlara doğru şairlere karşı bir olumsuzluk mu baş gösterdi ne? Abartıya ve alaya kaçan söyleyişler de çıkmaya başladı karşımıza. .

"ne kadar gitsek ne kadar kaybolsak da

ne Mars dağımı bulabilir şair ne Mazıdağı'nı
say ki ben Hüseyindağı'nı ve aşkı buldum da"

Bu arada, gelen dizelerde kasıtlı olarak mantık tutarsızlıklarına ve çelişkilerine yer verildiği görülüyor.

"bir ovanın düz oluşu gibi bir şeyden söz etmişti Cemal abi
Paris'e ve Kars'a gitmeden önce.

Paris'e tenaşk, Kars'a tinölüm demem ondan hatıra"

Ovanın düz oluşu söyleyişinde bir mantık tutarsızlığı söz konusudur. Ova, denmesi, ovayı anlatmak için yeterlidir. Ova sözcüğünün anlam kapsamında düz anlamı da içkindir. İki bir söylendiğinde, hele şiirde bir anlatım özensizliği, giderek gerçek dışılık ortaya çıkar..

Ancak bu dizede asıl amacın Cemal Süreya'yı eleştirmek olduğunu sanmıyorum. Şairlerimizin doğuya gerçekçi yaklaşmadıklarına bir dokundurma gibi geliyor bana. Alıntıda "tenaşk" ve "tinölüm" sözleri bunu doğrular nitelikte.

Hüseyin Alemdar, bu dizelerde Cemal Süreya'ya şair olarak yakınlık duyduğunu, ondan etkilendiğini de belirtiyor. Öyle ki bu, ölüp yeniden doğmak kadar önemli bir olgu onun için. Ve öldükten sonra da anılmak istiyor şairimiz. Bu görevi de sevgilisine veriyor:

"Öldüğümde beni mutlaka sen hatırla!"

AN'H, şiir sanatının birçok inceliğini taşıyan bir şiir. Hemen her dizesinde anlam ve anlatım sanatlarının bir ya da birkaç örneğini bulmak olanaklı. Bu, kapalı bir şiir yapıyor AN'H'ı. Bir bakıma da gizemli... Gizemlilik de büyüleyiciliği getiriyor; elbette derinliği de.

AN'H, ayrıca aklıma, şairlerimizin son yıllarda şiiri doğu topraklarında aramaya yöneldikleri düşüncesini de getiriyor.

Halilsahan44@hotmail.com

Sevil AVŞAR

Dünya çok acıtmıyor artık!.. Yaşlılık böyle bir şey işte... Tepkinin yerini tevekkül alınca saatler daha yavaş akıyor. Herhangi bir olguya eskisi gibi odaklanamıyorsun. En önemlisi heyecanlanamıyorsun. Günü değiştirme arzusu eskisi kadar kuvvetli değil. Güneş batmak üzereyken ince bir hüznün tortusu bırakıyor içinde. Her günün birbirine benzemeye başlıyor. Tabiatın rutin döngüsü farklı olmak, fark yaratma ihtiyacını dizginliyor.

Dünyanın dönüşünü tersine çevirebilecek kadar güçlü olduğunu sandığın günler geride kalıyor; çaresizlik duygusuna teslim oluyorsun yavaş yavaş. Gençliğinde “asla” diye güçlü kollarınla yerden yere vurduğun teslimiyet duygusu şimdi çok tanıdık bir arkadaş gibi eşlik ediyor adımlarına. İşin kötüsü bu durumu kabulleniyorsun ve dünyayı değiştiremeyeceğin bilgisi zehir gibi içini yakıyor. Umut yerini hüznünlü bir sızıya bırakıyor.

Oysa ruhun hep genç olduğunu fısıldıyor sana ve eskisi gibi hoplayıp zıplayabileceğini zannediyorsun. Burada beden avaz avaz bağırıyor: “Dur!”... Bu emirle fark ediyorsun ki yaşlanmışsın. Ruh bilmiyor yaşlandığını. Beden ruha hakikati hatırlatıyor. Artık dünya acıtmıyor; her günün aynı geçmeye başlıyor. Yeni yerler keşfetmek, yepyeni duygularla gecelerini aydınlatmak, daha çok bilmek gibi duygularına yabancılaşıyorsun.

Büyüklerin; kendini kabul ettirmişlerin tahakkümü acıtır en çok. Toplumun kuralları sıkıştırır insanı köşeye... O kuralları onaylayıp o kurallara göre yaşıyorsanız dünya hiçbir şekilde acıtamaz sizi. Başkaldıran, kuralları reddeden; kendini olduğu gibi kabul ettirmeye çalışan; toplumun hükümlerine isyan eden genci kabul etmez dünya hiçbir zaman. İstikbal kaygılarıyla kıvrılırken bir yandan da aşk acıları zorlamaya başlar genci. Genç sadece sevdiğine boyun eğer. Başkalarına boyun eğiyorsa kişi, genç değildir artık. Sürünün sıradan üyelerinden biridir. Kavga bitmiş, hafif yaralarla atlatılmıştır gençlik. Acı bitmiştir. Şimdi kendinden sonraki nesle acı çektirecek kişilerle birlik olma; başkaldırana ortak kuralları dayatma zamanı gelmiştir.

Hayatın duraklarından tek tek geçip son durağa; ihtiyarlık durağına gelen kişi ancak ölüme baş egecektir bundan sonra. Acılarıyla barışan, gelen günü olduğu gibi kabul eden, en önemlisi artık dünyanın acıtamayacağı bir insandır ihtiyar. Bedenen zayıf düşmemişse; birilerinin yardımına ihtiyaç duymuyor, ihtiyaçlarını kendi başına karşılayabiliyorsa eğer... Değilse dünyanın en çok acı çektirebileceği kişilerdendir ölene kadar.

Acı çekmek için önce bir kalp taşımalıdır insan. İyiyi, kötüyü; güzeli, çirkini fark edecek kalabalığın emirlerine baş eğmeyecek bir kalp... “Sıradan ol” emrini; varlıkla, yokluğu; ezeli olanla ebedî olanı fark edecek bir kalp... Dünyadan vazgeçebileceği kadar yorulduğunda bile mücadeleyi sürdürebilmelidir kişi. Korkak, yorgun; pencereden giren aydınlığı göremeyecek; çirkini, güzeli ayırt edemeyecek kadar kör olanı acıtamaz dünya.

Aydınlığı ve karanlığı, ayrılığı ve kavuşmayı, ağlamayı ve gülmeyi bilmek, kovulmuşların gururla taşıdığı rozetleridir. Seçmediğin bir hayatı yaşamak büyük cesaret ister. Seçmediğin bir ölümü karşılamak da öyle...

Sevda öğretir insana seçeceği yolu. Ya da şiir!

12 Temmuz 2021

2020 DİZELERİ

1 Şubat 2020

Ne bir gök getirenim var
Ne alıp göğe götürünim

Ömür kuyusuna düştükçe
Derinleşiyor yüz çizgilerim

Üç kez boşadım dünyayı
Hiç beklentim yok artık dünyadan

Dikenleri besleyenler kıkır kıkır
Zaman onların yüzüne gülüyor

12 Şubat 2020

Kelimeler birikiyor içimde

*

İnsanları eksilte eksilte vardım yalnızlığımıza

*

Birazdan güneş de terk eder beni

*

Sokakların şiirini kediler ve köpekler bilir

*

Yurdum şiirimde de yalnız bıraktı beni

*

Akşamları şiir de üşür bu yalnızlıkta

17 Şubat 2020

Bir günü daha yaktı gitti güneş
Beni yaktı ömrümü yaktı
Camları yaktı canları yaktı
Biz kalakaldık burada battı güneş

Kalbimi acıta acıta battı güneş
Ellerimde gün sıcaklığı
Gönlümdeki buzu eritemeden
Karşı tepenin ardına sarktı güneş

Karanlığımın tanışmadan aktı güneş
Sessizliğe yalnızlığa bahtsızlığa aktı güneş
Bir veda selamı veremedim
Kendini karşı tepenin ardına attı güneş

*

Günün tınısı yok güneşin hiç yok
Yokta yok oluyor her gün
Varla var olma umudu yok
Güneş yok
Buzul gününe döndü kalbimiz

ALTMİŞ YAŞ LİRİKLERİ

II / HÂLÂ

Yaşyoruz şundan belli, her gün yeniden yeniden
Kendimizle bir düelloda bulmamızı kendimizi
Saç sakal bırakıp, koyu gözlükler takmamızdan
Çaldığımız ıslıktan belli dikenli tellerin ötesine
Çok değilse de var daha yiyecek kuru ekmeğimiz
Birkaç zeytin, biraz beyaz peynir, bir kadeh rakı

Bak çiçek açmış, çiçek açmış masamız, haydi otur
Bak yine gelmiş bahar, kalbimiz tomur tomur
Karayel dinmiş uzat başını göğe, bir kâse hüzün
Daha getir garson, bir şişe daha aç kapanmadan dükkân
En azından çiçek açmış, hiçbir şey olmamışsa çiçek açmış
Sıkılmamıza aldırmayan bir demet yanık karanfil
En yorgun anımızda süsler masamızı bir demet karanfil

Uyuyup uyanmamızdan belli delik deşik düşlerden
Yürek atışlarımızdan karanlığın ortasına patlayan
Hâlâ utanılacak günahlar, yargılanacak suçlar hâlâ
Demek yaşıyoruz hâlâ acıkmasından belli bedenimizin
O en ateşli sevişmelerden sonra koyup gitmemizden
Çiçek açmış bir sevgiliyi bırakıp aramızda deli gibi
Bir papatyta tarlasında kor gibi gelincik hey yavrum
Ürpertmesinden serin bir ilkyaz yelinin anıların tüylerini

Buruk da olsa gülümsememizden belli şuna buna
Durup dururken kasılmamızdan bir kahkahanın ortasında
Haydi kalkalım ya da oturalım biraz daha, bekleyelim
O tüylü gelecek belki gelir, ne gelir elimizden başka
Ahmet Amcam bekleyemedi, gitti erkenden; sustuk
Tıkanıp kaldık, dilimiz dönmedi ardından bir şey demeye

Şiir dokunuyor ya; müzik de öyle, resim de dingin
yüreğimize
Tüylü gelecekler düşledik evet, bırakmadık ardını hiç
Bin yıllık testi sızdırıp buğulansa da bırakmadık ummayı
Hâlâ demli çaylar, sade kahveler içiyoruz ve arada bir
“Ah ulan ah!” diyor, köpek ölüsü gibi sürüklüyoruz anıları

Ve hâlâ kitaplar okuyor, öğrenmenin yaşı yoktur diyoruz
Biraz buruk, birlikte oturduk ya birlikte kalkalım istiyoruz
Kimsenin kalem tutmuyor eli, otursa geçmişini yazsa ya
Nerde, herkes yeni başlangıçlar derdinde, yoldan çıkmak
istiyor
Herkes, buluttan nem kapmak, ummak bir sonraki ömrü

Yol yordam öğreniyor, insan içine çıkıyor, sofralara
oturuyoruz hâlâ
Yani yaşıyoruz hâlâ, ara sıra masadan eksilse de birimiz
En çok da rakının âlâsını aramamızdan belli hâlâ, yaşıyoruz
işte
Yani o kadar şingir mıngır değilse de, “Sağlığına!” kalkıyor
kadehler

Bak çiçek açmış, hiç değilse çiçek açmış, o tüylü gelecek
gelme de

BURLESK

Eşyanın tabiatı mevsime gölge düşüren
Loş odalarında üç katlı Rum evinin
Kuşların son nefesiyle buğulanan camlar
Tophane’de antika gül satan bir dükkânda
Rehin bıraktım seyir defterini korsanların
Rüzgârın çanları ansızın çaldığı gün.

Ellerin bir rüyanın hatırlanmayan yeri.
Eski ağaçlar geçti içinden yanmış ormanların
Ve bir aşkın ilk günlerinden geriye kalan
Darmadağın hüzün huzmeleri.
Gözlerinin önünde sek sek oynayan yağmur.
Bunu sana nasıl anlatsam ki.

Kızıltoprak’ta öpüştüğümüz akşamın afişi
Duruyor orta yerinde yıkık dökük bir denizin
Vardiya değiştiren tren istasyonlarının
Kayıp eşya bürolarında arıyorum
Kaçırıldığın bakışlarının son seferini.

Sokaklarda devriye gezerken sessizlik
Gözyaşlarından bir şemsiyenin altında
Üşüyor yalnızlığın kedi yavruları
Oysa şehrin harabelerinde toplanan
Hep aynı karanlık, serseri bulut çetesi
Gelgitlerden artakalan şeytanminareleri.

Ümit YILDIRIM

GECE

kabarıyor özlem
umudu alacakaranlık basıyor
günebakan boynunu bükünce
su basıyor evimizi
bir motor susuyor
ağacın dalları yorgun rüzgârdan
gövdesi yara içinde kökü çıplak
gemiler istasyonda trenler limanda çürüyor

bir ayna:

*ızdırabın çizgisi yok yüzümde
güneş yakmamış tenimi
toprağın kokusu dokunmamış bedenime
nasırı yok ellerimin ayaklarımın da
tırnağım biriktirmemiş hayatın kirini
sesim biliyorum bilgelerin sesine benzemez
lakin kokmuş bir ceset taşıyorum içimde
bu avizeler pul puldeşmez karanlığını içimin
göğermes bitkiler kalbimin yaylasında*

bir lamba:

vatandaşlık numaram yok belleğimde
telefonumu çaldılar cüzdanım kayıp
kentkartımdan kontürler silinmiş
beni almıyor metro - otobüsler...
kalakaldım çarnaçar: kar sınırındayım.

DÖNÜŞ HİKÂYELERİ” ŞİİRİNDE ‘DUYGUSAL ACI ’NIN HAFİFLİĞİ

Hasan EFE

Edebiyat acının her durumunu okura farklı biçimlerde yansıtır.

Aşk, ölüm ve şiddetten tutun da ince bir sızıyla dolanan acı, okurun zihninde yepyeni yollar açar. Bu durum salt olumlu olarak düşünülmemeli. Olumsuz da olabilir. Söz gelimi bir kişinin belirli bir döneme kadar hiç görmediği bir fiziksel şiddet (acı), onda o güne dek hiç yaşamadığı yeni bir duygu durumu oluşturup **duygusal acıya** dönüşebilir.

Acı kavramı yaşamın her alanında bizimlidir. Bir incinme, kırılma, küsme gibi duygu durumları pasif şiddetin yansımalarıdır. Bunlar daha da artarsa öfkeye, öfke önlenemezse fiziksel şiddete yol açabilir.

Geride birçok yıkıntı ve çöküntü bırakarak.

Elin, kolun ya da bedenin herhangi bir yerindeki incinme veya acıma dışında, bir bağlanmayla oluşan kopuş (sevilen bir şeyden) veya ayrılışın yanı sıra duygusal yoksunluk da bir acıya dönüşür. Duygusal bir ilişkinin reddi, sevilen bir canlının yitimi ince ve derin bir acı yaşatır kişiye.

Kalp acısı!

Burada şunu sormak sanırım uygun olur. Bir düşme veya bir yere çarpmayla bedende oluşan acı ile reddedilme veya sevilen bir canlının kaybı sonucu oluşan acının etkisi bireyde ayna mıdır?

Yapılan araştırmalarda bir dönem birileri tarafından reddedilen ve başka bir dönemde de dayak yiyip gözü yumrukla şişen bir kişiye sorulsa bu iki durumun birbirlerinden farklı olduğunu söyler.

“Araştırmalar bunu fMRI taramalarına da yansıdığını ve sözü edilen iki farklı deneyimin devinime geçirdiği beyin bölgelerinin, örtüşmeler olsa bile, tümüyle aynı olmadığını dile getiriyorlar.”¹

Yukarıda alıntıladığımız yazıda Rita Urgan şöyle bir soru ile dikkat çekiyor.

“İyi de reddedilmenin acısını neden dizimizde değil de, yüreğimizde ve midemizde duyuyoruz? Kimi uzmanlar bu deneyimin, beyinden başlayıp baş, boyun, göğüs ve karın boşluğuna dek uzanan vagus sinirinin uyarılmasıyla ilgili olduğunu düşünüyorlar.”²

İçimizde hissettiğimiz duygusal acının salt kalp ve mideye vurmasının nedenini araştırmacılar böyle açıklıyor.

Her ne olursa olsun edebiyat sayfaları bu acılarla doludur. Atılan her kaha hada bile sezeriz bir hüzünlü duygusal acıyı.

Bu kısa açıklamalardan yola çıkarak Halit Özboyacı'nın Dönüş Hikâyeleri şiirindeki acılara bakalım kısaca.

Metin üzerinde biçimsel olarak durulmayacak. İçerikteki yapısal katmanların çözümünü farklı bir çalışma oluşturacağı için burada ele alınmayacak. Salt şiirdeki **duygusal acının** nasıl işlendiğini, bu acının hafifletilerek şiire nasıl yayıldığı bir iki örnekle değinilecek. Kalan çağrışımların yansımaları okura bırakılacak.

Şiir uzun olduğu için dergide yer olması olası değil. İlgili olanlar kitaptan okuyabilirler.

Şiir,

“geri dönüşler

her zaman değilse bile
gidişlere göre zor olur”³ üçlüğüyle oluşan bir bölümle başlıyor.

Üstte alıntıladığımız şiirin ilk üç giriş dizesi ile oluşturulan ilk bölüm keskin olmayan ince bir acıyı sezdirir. Burada derinleşmemiş bir duygu durumu söz konusu. Şiirin izleyen dize ve bölümlerinde bu duygu durumu hafifçe artırılarak okura da çeker “dönüş hikâyeleri” ne.

Duygusal acı şiddetini göstermeden şiir öznesi bir belirsizliğin içine girer. Alttaki alıntıda koyu olarak verdiğim (vurgular bana ait, HE) sözcüklerle bu duygu yoğunlu kesilir.

“elinde bavulun
yorgunluğunu çağrıştıran sesler
ve değişmiş tarifeleriyle akşam telaşları
her şey birbirine karıştı **galiba**
hiç kimse cevap veremez oldu
olanlar anlaşılmaza dönmüş
ilk isyanın olsa **bile**
kendinden geçer **gibi**
başka öyküler bulurdun kaçışına”⁴

Öte yandan *Dönüş Hikâyeleri* bütün olarak bakıldığında **akışlı şiir** denebilecekken **kesik akışa** yaklaşmış. Böylece metnin yapı kurumunda yani şiirin işliğinde dizeler dokunurken ilgeç, adil ve bağlaç gibi ilişkisel etki yaratan sözcükler (koyu işaretli olanlar) dizeler arasındaki akışı keserek imgeyi de geri çeker olmuş. Bu da şiiri az da olsa anlatıma götürüyor denebilir.

“elinde bavulun
yorgunluğunu çağrıştıran sesler
ve değişmiş tarifeleriyle akşam telaşları” ile verilen akış, “her şey birbirine karıştı **galiba**” dizesiyle kesilir. *Galiba*, bir belirsizlik verir zihne. Ayrıca bu belirsizlik şiirin üçüncü bölümünden sonra başlayan dördüncü bölümün ilk dizesi olan “fakat” sözcüğü metnin bütünündeki **duygusal akışı** kesip *gerekeçe* ortaya koyar. Böylece duygusal acının yoğunluğu biraz daha belirsizleşir.

“hiç kimse cevap veremez oldu
olanlar anlaşılmaza dönmüş
ilk isyanın olsa **bile**
kendinden geçer **gibi**”⁴ (Vurgular bana ait. HE)

dizelerindeki **bile** ve **gibi** ad soylu sözcüklerle şiir öznesi tam olarak eylemin içine girmese de şiir **ben** ve **sen** adlarıyla örülüp yol alıyor.

“hiç düşünmeden söylesem”⁵

Kim söyleyecek? **ben**, adılı,

“anlaşılan o sıralar
kararsız günlerindi”⁶

Kimin kararsız günleri? **Sen**/in, adılı.

Şiir akışında birinci ve ikinci tekil kişi (ben / sen) “**dönüş**” eylemini birlikte yükleniyor. Yaratılmaya çalışılan duygusal durum hafifliyor. Birlikte paylaşıldığı için acının yoğunluğu bir değil iki kişi üzerinde görülüyor.

SOĞUK TAŞLAR

fırtınalı bir şehirde
üstü açık
duvarları yarım
penceresiz evlerdeyim

bir köşeye sinen ıssızlığım
gözyaşlarımla birleşmiş
ipi kopuk
tespih taneleri gibi dağılıyor

omuzuma koyacağım başımı
soğuk taşlara yaslıyorum

üşüsem üstüme kar
korksam karanlık örtüyorlar

ellerin niçin buz gibi
bakışların niye donuk
babam neden sarılmıyor bana anne

İlerleyen bölümlerde yer alan **oysa**, **eğer**, **te** (de bağlacı olmalı!), **bile**; ilgeç, koşul, bağlaç ve istek bildiren sözcüklerle duygu yoğunluğu öteleniyor denebilir.

*“oysa
insan gitmemişse eğer dönmesi kolaydır
gidip te dönersen
bil ki
ne topladınsa elinle
yeniden yerleştirmesi epeyce zordur
döndüğünde çoğunu bulamazsın bile” 7 (vurgular bana ait.
HE)*

Özboyacı genel olarak şiirlerini yaşamın derinlerinde duyduğu bir içsel ağırlıkla kurarken “Dönüş Hikâyeleri”ni biraz daha yüzeye çıkarmış. Şair, bu ağırlığı belki bilerek hafifletmek istemiş olabilir.

Oysa okur, dönüşlerin daha ağır duygular taşıdığını bilir. Her derine indikçe duygu yoğunluğu daha da artar. Yaşamın reel gerçekliğinde birey insan olmanın ağırlığını üzerinde taşıyarak yoğun duygular içine girer.

Dönüşlerde yaşanan **gönül yarası**yla bireyler çok daha yaygın acılar duyar. Bu acılar da bireyin ayakta kalıp yaşamını sürdürmesine güç katar.

Kaynaklar:

1. Herkese Bilim Teknoloji, Sayı 274-24 Haziran 2021, ‘Duygusal incinme’ neden acı verir?’ başlıklı yazı, Derleyen Rita Urgan
2. *agd*
3. Halit Özboyacı, *Yağmur Suyu Leke Tutmaz*, 1. Bas. Nisan 2021, Klaros Yayınları, Ankara
4. *agk* s. 8
5. *agk* s. 10
6. *agk* s. 10
7. *agk* s. 14

SU HAİKUSU

-Fuzuli'ye-

uzandık işte
hayallerine suyun
yüzümüzde gül

açtı usulca
koynundaki rüyayı
yorgun nilüfer

sözcüğün ömrü
suya düşünce uzar
yanar durur söz

kimin alınına
kamer olduysa kader
vardır bildiği

bir düş ormanı
yankısı gönlümüzde
aşktır bengisu

gül aşka uzar
aşk güllün suretinde
gülür zamana

Fuzuli der ki
beni bir testi edip
sunun yâre su!

Zabit KARAKÖSE

GÜYA İÇİNDE RÜYA

*hz. muhammed'i gördüm rüyamda
sakın pencerelere inanma diyordu*

uyanıyorum suç uykularından
penceremden içeri girmiş bir kiraz
aaa diyorum, bak sevişme vakti!
uzanıp bakıyorum dışarıya
çılğın bakireler el ediyor
ihlamur ağacının altında

hani günahı diye bağıyorum
hani ilahi duygular vardı kalbinizde
allah her an görürdü bizleri hani
bayram mı seyran mı
neden kucağımı ev bellediniz?

hadi güzelim hadi kendi bahçenize
ben ismet özel değişim ki
o geniş kalçalarınızı o bahçede dört kere!

şimdi... bir boy abdesti gerekli
bir de saçlarım limon. Ekşi!

Serap Aslı ARAKLI

Şiir, tutku içinde bir avdır!
Gülten Akın

Önce tabii ki sevmek ve bağlılık, tutkuyla şiire sarılmam ortaokul yıllarıma dayanır. Çocukluğunuzun geçtiği evde her odanın her köşesinde şiir kitapları varsa ister istemez o kitapların kokusu üzerinize siner. Oyuncak sanıp da sayfalarına balerin resimleri yaptığım şiir kitaplarındaki lekeleri zamanla şiire dönüştürsem de o lekeler kaldı. O lekeler ki zamanla birer şiir ışıltısına dönüştü. Ben ki pointini kırmış küçük bir kız çocuğu imgesiyle kitaplar arasında döndükçe, giderek bende tutkuya dönüşen şiiri yazgım haline getirdim zamanla. Meğer odamın içini genişleterek tutkum olan şiirin içine atmışım kendimi, hem av hem avcı olarak. Şiir ışıltısı demişken, dedemden ve babamdan mülhem şiirime sinema ışıltısı da karışmış hem defter olmuşum hem pelikül kendime. Sakıncalı yaşama rağmen babamla defalarca izlediğim Dönersek Işık Çal filmi en az şiir kitapları kadar iz bırakmış bende. Biraz cüce biraz kambur oluşum bu film ve baba ofisimizde gelişigüzel ortalığa saçılmış şiir kitaplarından ötürü. Ne yapsam, on kitaba da gelsem ilk şiir evimi ve ilk şiir ışıltısını asla unutamam, yadsıyamam. Ben ki, ilk kitaplarda Serapcan Kırılmış bir boşlukta kendimde, ola kırıla Serap Aslı Araklı oldum sonra. Ne Hürmeten ne Gizlilik Saati hiçbir gençlik kitabım hayatımın filmini geri sarsam ilk günkü heyecanımla anlamaz, avutmaz beni.

Defter yaşını geçip (ah, defterler hep genç kalsa!) mahcup ve mahrem dergilere sokulma yaşına gelen her şair bağışlanmalı bence. Bağışla beni kalbim, ilk şiir ışıltım. Yazıma alınlık yaptığım, Gülten Akın'ın sözündeki bana benzer masumiyetimi bir şairden önce auteur bir sinemacı anlamalı: Neredesin, nerelerdesin Zeki ağbi! Masumiyet'ten Bekleme Odası'na "hiç kimse" gibi savrulmanın sessiz ışıltısının şiirini de yazarım belki bir gün! Şiir ve dünya sevabı el aldığım Ramis Dara, Hüseyin Avni Cinozoğlu, Hüseyin Peker ve küçük İskender'e olan vefa borcumu ödemek için şiirde kalmayı sürdüreceğim elbette; yazdıkça, Işıltıkla Tarihçe olacağım onlar sayesinde. Sesi, ışıltısı ele verir ilkin bir şairi; sonrası defter defter ses ve söz yumağı.

Ey sevgili ah sevgilim, sesime değil ışıltıma gel! Bire bir tanıştığım onca şair, birçoğunu seslendirdiğim yüzlerce şiir ilkençliğimden beri hem cansuyum oldu hem ışıltım. Küçükken çanla dolaşan koyunlarda-kuzularda dünyanın şiir sesini aradım: Şiir bende "dünya ağrısı" ışıltıdan önce çan sesiymiş meğer!

Madenler, 9 Temmuz 2021

HER ŞEY YOLUNDADIR

yol bile yolundadır
çelik bariyerler trafik lambaları yaya geçitleri
viyadükler asma köprüler gişeler
yönünü kaybetmişler yönüne kaybetmişler
boyun eğenler başkaldıranlar olsun be diyenler
her hafta bir açıklama bekleyenler iddia edenler
teori geliştirenler devrimleşenler tekâmülcüler
bir silik levha gibi gülümseyenler somurtkanlar
kaşıktan medet umanlar karşı çıkanlar
kötülük salyalı bir deniz olup gelsin dileyenler
ve hiçbir şeyi dinlemeyenler
marsa gitmeyi hayal edenler insana ve dünyaya rağmen
o boş fotoğraflara bakıp iç geçirenler
kehanet tüccarı astrologlar fal müdavimleri
kahvelere olmasından daha çok anlam yükleyenler
bir sırtüstü ülkesine yüzüstü seyahat edenler
ve yüzlerindeki boğuk iğrenme
acil servisler yoğun bakımlar çiçek satıcıları
midye tavaçılar zincir marketler protestolar
durmadan el değiştiren tutarsızlık
tuhaf ilişkiler ve onların milyon takipçileri
milyon izlenen mafya babaları ve kediler
haksızlığı siyaset edinen körleşenler
alkışlayanlar yuhalayanlar küfredenler
şeytana tur bindiren içerik üreticileri ve rap satarlar
avencırs filmleri kahramanlaşan trajediler
diziler uzun uzun bir sıkıntıya bakanlar
pili biten kumanda cumhuriyetleri
edebiyat dergileri ödülleri çok satanlar
kendine şişinen şair profilleri durup dururken yok yere
şiir ödülleri seçici jüriler yayınevleri
intihar edenler seri katiller ölenemeyenler
göz ardı edilenler görülmek istemeyenler
münzeviler teşhirciler müptelalar
nefes alıp dolar verenler düğün paketçileri
çöplükler ve onların öngörülemeyen monarşisi
kokular kendilerinden bağımsız yaşarlar
insan bunu sadece düşler
ve bilmezler bazen her şey yolundadır

ya sen makbul *makbet*
gelirsen et tokatlarım sana
tuzu dirseklerimden akıtırım
yatırıp büyük bir tandıra pişiririm yalnızlığı
kılıçla doğrarım sözcüklerini
gelirsen *tüvörk* yaparım sana
kalça çıkığı çok makbul
sarı bir mikrofon alıp ölçerim
dünyadaki manasızlığın metreküpbünü
gelirsen *tiktok*larım acımadan
herkese salça olurum *tiviturda*
küfre doymak diye bir şey yokmuş
en güncel pozlarımla karşılarım güneşi
bol sokuad bol yoga bol ilişki tarifi
olmadı bir masa kurar bir tespih bir kitap
biraz maneviyat çokça itibar telkinlerim
gelirsen barıştırdırım küsleri
magazine düşerim maskesiz partilerde

AMY WINEHOUSE'A ADANMIŞ

Seni karanlık aydınlatıyor Amy
Biraz daha yaklaşmak sana
Bana göre değil bu mısralar
Sesin buzu çözülen ırmak
Akıyor ve bir yandan
Yara sızlıyor
Bakışıyoruz hayata
Yarım kalan yerlerinden
Sözcüklerde bize yaklaşan yerin
Uzuyor ve uzanıyor karanlığa
Bir düş
Sokağın lambalardan, morfinlerden
Çok el değmiş şeylerden yapılı
Yaraların hayata son vermek isteyenin
Başlangıç noktası
Bir yer bir ümit seviyecek bir yüz
Vardır hayat karşında her zaman
Seninki her şeyi red her günaha ortak
Seninki biraz boşluk ve daha çok boşluk
Toprağın altında olman bir şeyi
Değiştirmiyor
Üzerinde sesin ve kanıyor
Annesi sütünü kesmiş bir çocuk gibi

röntgenini paylaşırım uzaklığın
elon maskla bitkoine girerim
çiftlik kurarım geniş arzularına insanlığın
kolay zenginlik batmayan bir piramit
en tepesine nazar boncuğu dikerim
gelirsen boşaltırım hapisaneleri
dışarıyı içerisi çok farklı değil
yayınevi kurarım sana yazman gerekmez
500 sayfa boş çıksa kitabın
neye göre kime göre derim
kavramsal sanat postumun postu postumdur
gelirsen fiyakalı bir *aktivist* olurum
birleşmiş milletlere gidip ağlarım
iklim hepten değişir salyalarım denize bulaşır
borsaları çökertirim pasif direnişimle
kusarım iki yüzüyle her iktidarın
en ortamıza muhalefetin bir portresi
seçimlere hile karıştırırım *ilinoys* bizim
rekyavik bizim *mogadişu* ve *pekin*
yangın çıkartırım avustralya devesi keserim
firenleri sağlam bir tırla dalarım *luvr müzesine*
galaksiye adını veririm *nasadan* fayda yok
aşularım herkesi çipse çip komploya komple
gelirsen 80 salisede devrederim her şeyi
ve inkâr çok cazip bir teklif
gelirsen reddederim kendimi
bilirsin şairlik bunu gerektirir
ama yetmezse sana bu vaatlerim
gelmezsen gelme...

ŞAFAK

Zırlarım ayrılınca
Kavuşunca
Yıllar sonra alınca kokusunu
Hapse düşünce ilk görüşte
Doğunca elindeyken doktorun kanlı plasentalı
Zırlı zırlı çingiraklarıyla yılanlar sever ruhumu
Tanrı bakışı yatağında yorgun gölgeyle
Sebepl olurum okyanusların çırpınına
Kaybolmuş çocuğun buhuru döner köşeden
Annenin burnuna
Zırlarım kollarımı açıp koşmasına dünyaya doğru
Beyaz saçlarıyla senede bir gün
Kır kahvesinde buluşunca
Karanlık bir gençliğin
Sızlatır burnumu sokar çatal dilini omuruma
Gürleyen evrenin
Soğuk dumanında aynanın
Zamanı boşa akıyorsa aşkta
O zaman anlarım bir filin sırtını dönüp gidişini
Ağlayarak bizi terk edişini
Zırlarım arkasından

8>76

Çocukluğum kucağımdaydı
Onu da getirdim gelirken

Buzul ve taşıl bir köy kaldı
Kasım havasıyla orda

Annem üzgün, annem yalnız
Kırıştı eli yüzü bir anda

Dağlara baktım, yollara
Baktım içimin çukurlarına

Koyunlar, kuzular, kuşlar
Sustu hepsi bir ağızdan

Gurbet mıknaatmış, çekti
Toprak tutamadı, taşlar kırık

Sesim içime kaçtı beş gün
Beş gün dalgalar konuştu

Vatan nerde başlar dedi annem
Nerde biter dilsizlik

Sular duruldu, durdu gemi
İliştik kıyısına başka bir zamanın

Sonra uzak, sonra uzak, sonra
Özlemin sonsuz dalları. Uzar hâlâ.

ÇAĞ, NEFRETİ DE EMREDİYOR, SEVGİYİ DE...

Hüseyin PEKER

'Bana Yeni Bir Hayret' 1993 Şanlıurfa doğumlu, Antalya'da edebiyat eğitimini tamamladıktan sonra Felsefe eğitimi alan, deneme ve şiirleriyle dikkat çeken **Bekir Dadır**'ın, 2021 Klaros yayını ikinci kitabı.

Hayli ince eleyip, ince dokunmuş, uğraşmış bir yapıt 'Bana Yeni bir Hayret' kitabın üçüncü dizesinde 'şiddeti omuz ağrısı' olarak bildiğimiz 'kulunç' vuruşuyla alınımıza isabet eden bir giriş tasarlıyor. Dadır'ın amacı da baştan başlayarak böyle zaten. Sıkıntı, çarpıntı, 'asfalta tüneyen merak' ile birleşmiş, 'aynaya yüz çevirmiş bir adamı' anlatıyor.

Öfkeyle tabutlara çiviye ilk çakan o, dünyaya onu her gün onu yeniden bırakan rahme olan öfkesini kusan o! (annesini kastediyor)

'ben kendimi burada, en son soluk aldığım yerde bekleyeceğim' yeni bir şey olsun diye sesimi çıkarmadım diyerek; kendini durmadan dinleyen, parmaklarının etini biriktirmek için yediği tırnakları tükürdüğünü ifade eden gene o! Durmadan ve yeniden bilincini yeniliyor. Düşünmenin ters yüz edilmiş çehresini gözetlemek için

başka yerlere gönderme yaparak anlatma yollarını seçiyor:

"perdeyi açıp öyle soyunurum genellikle
el değmese de bir çift göz değsin isterim
bu biraz ayıptır. bunu da bilirim."

Şair burada büyüyen bedenini, duş almadan aynadan gözetleyen garip kahraman portresini kurtarıyor. Çünkü çivilendiği koltuktan düşmek gibi bir tasası var.. Dünyada sallantıda. Şair bunu biliyor.

"Odası kursağı, dünya evi" gibi derdi var. Korkunç akıntıda yerini alır gibi. Bin yaşındaki buruşuk yüzler gibi talihsiz bir yüzü var. Biçimsiz yolların bekçisi olmaktan bıkmış mı? Bıkmış. Kanla açtırılan çiçeklerden bahsederek yeri göğü tırmalıyor.

Geleneksel metin kavramının uğradığı dönüşümleri anlatıyor.

Kendiyle fazladan uğraşan bir temaşayla. 'nedir insan gitmekten başka' diye andığı yer, gene sıkıntının durağı. Yanlışta yatan, olmaza açan, 'hırçın ses tonlaması' ile kendini kendine üfleyen koku ve sesin diliyle bitirir şiirlerini Dadır. Yokuş aşağı deyişler, boyundan büyük sıkıntı. Tepişen ihtirasını dillendirdiği korunan bir çekirdek.

'Bana yeni hayret çizelim' başlığı, bundan sonra yaratacaklarına bir gönderme mi dersiniz? Hep yollara kendini vuran bir çaresiz o.

Evrende ne kadar şaşkınlık varsa toplamış gözüküyor. Sıva tutmayan bir geyiğin imgesi gibi çoğalan şaşkınlıklar. Kırıldığı noktadan yeşeren bir çeşit yalnızlık.

İncelikten umutsuz, onları yaşadığı çağa yayan bir karamsar patlama bu yazdığı şiir. Bekir Dadır, umutsuzluğun yeni renginde ısrar ediyor.

"Gögün Söküğünde Yedi Kış" 1972 Arapgir doğumlu **Erol Özyiğit**'in özgeçmişinde Cemal Süreya ve başka ödülleri aldığı yanında ise diğer kitaplarının adını anmadığı için burada yeni kitabıyla söze başlıyorum. Çileli bir yaşam olgusuyla, hayatını ördüğü 'yüzümü değiştir' dediği küçük isyanını eskisi kadar sahici değil savunmasıyla özetliyor. Geçmiş zamanda kekre suların suretiyle bakan gizemci bir yanı da gizli şairin.

Annesini seven biri Özyiğit:

"çünkü annem incinir!
çünkü annem
bir karanfille yaşıt ve
esmerdir"

Lirik ve incelikli bir anlatımla 'öldüm işte' derken bile, insanlara bunun şakaya benzer bir mırıldanma hissi olduğunu bırakacak kadar narin telden konuşuyor. Suya okunan duanın yetim harfi olmak, belki anne ısrarının bir parçası olarak şiirlere sığmakta.

Değiştirmek istediği ama bir türlü değiştiremediği usul bir dünyanın küçük parçalara bölünmüş sözcük buluşmaları, Özyiğit'i okunur kılan da bu işte!

'kime sussam incinirim" Erol Özyiğit şiirin püf noktası bu dizede saklı. Her önüne çıkan engebeye yanıt vermemiş, içine bir boğum halinde her şeyi tıkamış, bir sessiz kalma dertlisinin yaşam serüveni bu! Kendini fazlasıyla dinleyen, hatta iki kat kendine kulak kabartan bir içliden söz ediyoruz. Yamalı taşın söküğü için yola çıkan, keder benzeri hantal elleri olduğunu sanan bir şairin; acı çekme toplamı. İçin için kendine eziyet eden, dilini zamanın tozuyla silmeye kalkışan 'kim varsa burda değil' demeye kalkışan bir yalnız. Özyiğit bıraktığı bu güzel şiir tortusunda, bana tırmandığı merdivenin, alta kalan basamaklarını kaybetmiş bir keder koruyucusunu hatırlattı. Hoş geldin Erol..

Mahir Karayazı da Pikaresk yayını 2021 basımı 'Tuz Gibi' yapıtında, içtenlikle konuşmanın sinema sevme kadar önüne geçmiş şiir yazma arzusunun keyfini yaşıyor bize. Karayazı hayal görerek yazmayı seven biri. Aynı zamanda gerçeklerle yüzleşmekten yana korkusu var, bir kuş kanadıyla dünyayı özler gibi iyilik telinden sesleniyor. Mahir'in bu kadar iyilik peşinde olmasına bakarak, ayağını yerden kesmiş biri gözüyle de bakabiliriz. Yürürken ayağına toz çöp batmasını, yaşamdan rahatsız olmayı beklemeden sürdürmek isteyen biri. O gökten de o olsa ayaklarını yere değdirmeyi beceriyor. Çünkü dünya sıkıntısını görmezden gelmekte ustalaşmış. İçtenliğe kanat takmış, usul görünmeyi ilke saymış. Bir de sinema serüveni, kısa uzun metrajlı yapımlarda yer alma, imza atma alışkanlığına bakarak, görüntü kurmayı türlü kanallardan ilke saymış, görünmekten vazgeçmeyen bir sistem kurmuş kendince.

Dünya güzel olsun istiyor. Kırıcı düşüncelerin hep uzağında. Sevdiği hep sevgili kalsın. Anılar toz duman olsun, ama dağılmasın. Hayat şairin peşinde sürüklensin. Hayatına değen hiçbir şey yerinden ayrılmasın. Kardeş dili şiirler. Kararsız bir dünyanın atsız neferi o! Karar vermeden, bir lokmayı çatala allayıp pullayıp size dostça sunmayı beceriyor. O size ne dese, ne verse, boğazınızdan geçerken pürüz yaratmaz. Mahir Karayazı bir yönüyle bize iyilikle dokunan, bir yönüyle de içimizde yer açıp yerleşmeyi beceren bir şair:

"anlam veremiyorum
hep çırağıyız çünkü yaşamanın
hep çocukluğun ustası çünkü

pas avuçladığım ellerimle
misketlerimi bırakıyorum her sabah işe
giderken çocukluğumun yolunu unutmuyayım diye "

Neredeyse Ülkü Tamer'in 'Soğuk Otların altında' kitabından 'Ben Sana Teşekkür Ederim' deyip karşımıza çıkacak bir iyilik ustası. Aynı şiirde 'çocukluk denen yarayı' diye bahsettiği şey, aslında şairin tüm yaşamı kapsayan bir dünya görüşünün filizleri.

Az, kısa deyişlere de daralan bir solukla yanaşan iddiasız bir şiir. Ama 'sana geldim' demenin içtenliğini her satırda bize taşıran güzel kalpli seslenişler.

Sedat GÜLMEZ

YONTU VE GECE DERSLERİ

Ders 1

öç ve tanrı aldandı
öç ve tanrı tomuzlan
inan bana inan ki
yontu içine küsebilir

ganj soğuk ve mahçup
kapaklanacaksınız yere buhurdan
ezberci çocuklarınızı öldürün
gün gelir pişmanlıkta yıkanacak yüzünüz
ezberci çocuklarınız ganj'da boğulacak
yontu içine çekilebilir

çıplak ve müsveddesiniz
ablukadayken perhizinizi yaptınız
üzümün esrikliğinde fıçıydınız
yaygılarınız elinizden alınırken
kulaç attınız, ne çok daraldı deniziniz
yontu içine dökülebilir

Ders 2

orman ıssız ve derin
sürekte karanlık av: yürek
topladığın sesler ne sesi?
tarihinden utanmalı insan
kâhin değilse zaman
yontu sürünebilir

Ders 3

bir kadının göğsüne aynayı tutarsan kaybolduğun rüyayı
görürsün
lanet ki içine kapanma halleri
ipe diziyor kendini
yalnızlık örtülür, eksilmez asla
yontu solabilir

Volkan ODABAŞ

AKŞAMSA

akşamsa camlara vuran güneşle
aydınlanırsa dünyada evler
maviler karanlıkta ve yalnızsa
çocuklar uzakta ve yakınsa anneler
ruha degen ışık kalbe uzanan türkü
eşitlerse yüzünü sevgilerin
umut varsa ve hüznler kayıtsızsa

sabahsa toprağa uzanan bir bakışla
hatırlanır dünyada en mutlu ölümler

Deniz KARAKUZU

38 GRAM NOLU ŞİİR

Ben neyim?
Ölmek üzere olan göz tentesi açılmayan
bir kedyim ben.
Biçim veremediğim ayrık otlardan geliyorum
Ap'acı bir çığlıkla doğdum
Yeşili bilişim hep ayaklarımdan
Hem benle daha ilk tanışıklığım bu,
Parmaklarım sigara katranı
Dudaklarım çamur
Ölü karınca yığıntıları yeşili yosun saçlarıma bulanı,
Etim tuzlu , ayrık bir kemiğe ilintili,
Çürük kokusu
Kırmızısı
Yıkıntısı
Hem ben çoktandır yitirdim özgül ağırlığımı
...
Farkettim ki yağmur su dökcek gibi değil.
Daklarımı kurumuş topraklara sürüyorum, günlerdir.

Bizim orda ben gibi biçim veremedikleri
her bir ağaca numara vermişler
Derdi ki babam:
Kesilene kadar her ağacın bir numarası vardır
Dedim ki
Bu topraklar ağzımda harç oldu.

M. Mazhar ALPHAN

DUVAR ÇEKİYORLAR

Uzaklara bakıyorum dalmış
Nasıl da yakınlaşıyor tanıdıklar
Hepsi genç hepsi baharında
Anahtarları geleceğin
Şimdiki zaman yaş seksen
Kilidi pırıl pırıl

Uzaklara takılıyorum
Balık olmuşum okyanusta
Yaşlı, dikenleri dökülmüş
Sırtı kel "Bir dost bulamadım" şarkısı söylüyor albatroslar

Yankılanan ben miyim kendimde? Ne hoş
Geniş arazilere ev yapıyorlar
Boşalıyor şehirler
Laleler açıyor sabaha
Beş vakte kala...
Düvar çekiyorlar doğaya

“ACI SARISI” VE MUSA ÖZ!

Engin TURGUT

Musa Öz Antalya'nın balıkçılarıyla yarenlik eden, adeta taştan fırlayan morca çiçeklere güz şiirleri okuyan, mavi sesli yaz düşleri gören, bahçeyle gökyüzü arasında yaşayan, kendi derinliğinde akan, Karacaoğlan aşığı has bir avlu şairimizdir. Renklerin acı sarısına şiirler yazıyor. İkinci güneşiyle yarenlik ederken görülmüş müdür? Görülmüştür!

Şiiri biliyor ve bahçeden dünyaya sokuluyor yaz kuşları.
Cebine koyduğu yıldızlarla birlikte yürüyor.

Dereler, ağustos böcekleri, gelincikler en yakın arkadaşları.
Kır şairi, kilim dokumacısı, küçük taşlar inceliği, konuşkan.
Uykusuz harman. Kederli tarla yolları, dalgın uçurtma.

Ne güzel söylemiş: “Üşümüş mü ağacın uykusu, üşümüş mü kalbi”

Musa Öz'ün “Acı Sarısı” adlı kitabını okuyorum. Keyifle okuyorum. Esrik yazıyor. Kelimeleri sıcak, sözleri serin, rüzgârı ılık yazıyor. Türkçesinden gökyüzü sütleniyor, Karacaoğlan gülümsüyor, taze ekmek kokusu geliyor burnuma, kuytu olanın şairi, ben de gördüm, şiir yazarken arılarla muhabbet ediyor. Yemyeşil kırlar biriktiriyor gönlünde, gıcır gıcır düşlere yeniden akmak için. Böyle ikilikler yaklaşıyor köy çeşmelerine, haziran bulutlarına, sanki uzun bir mektup yazıyor da, mektubunun içine sabah çiçekleri koymuş kırlardan topladığı.

Şiirden anlıyor, dağlara bakarak yazıyor sonbahardaki derinliği. Hatıralar şairi.

Kelebekler şairin kalbini yurt edinmiş. Yeleği tenha. Türkü desenli hırkasında gül lekesi.

Antalya'da balkon sefaları, görücüye çıkmış yanakları elma yüzlü bir ağaç.

Akşamüstü bir yaprak çıtırtısı, yağmur çiseliyor bahçe taşırın şiirlerinden, iyi ki.

“Hırka giyen bir taşın sıcaklığı” diyor, bak işte bu harika bir su büyücüsü sesi.

Ne zarif söylemiş: “Aşk yüreğin tozudur, kuşun gagasındaki ot”

Musa Öz şiiri gölgesinden tanıyor. Aşka, sevdaya aşına yazıyor. Ela bir endam tadıyla yaşıyor. Kalbi çalışkan bir okul şenliği olmuş gönlünden güz ısıkları sarkıyor. Şair Musa Öz, beş mevsim birden taşıyor, taşıyor. Her şairin kendine ait hüznü vardır ve bu da bir şair iklimi değil de nedir? Pastoral perilerin kanatlarına doğanın renklerini üflüyor! Acı sarısıyla büyüyor yoksul çocuklar. Şiirlerinde isyan yok, söz balı var. Şiirlerinde dikenli çiçekler yok, yarayı öpen afili pınarların esintisi var. Akdenizli bir coğrafyadan sesleniyor, kederini ve sevincini lirik bir maviye kanaviçe işler gibi işliyor. Nakış adam, nakkaş adam, gönlü çağlar geçse de itiraz ve muhalif olanla, zeytin ağaçlarına sarılarak, Ege kıyılarıyla kardeş olmuş. Sirtaki ve Zeybek arasında hamak kurmuş şair. Limon ağaçları, incir kuşları dökülüyor şiirlerinin saçaklarından. Güneşin serinlemeye ihtiyacı olduğu gibi, bizim de böyle gölde yüzen kuğu yüzlü şarkılara, turnaların ve yaz hüznü türkülerin kardeşliğine ihtiyacımız var. Akdeniz'den yaralı turnalar da çıkmıştır elbette. Kaleiçi'nden kırlara, bayırlara, göllere, derelere, harman yerlerine, sokaklardan dünya hallerine çıkmıştır. Hüznü bir hayal içinden geldik. Kırangıçların, bahçenin şiirini yazan şairimiz Musa Öz kardeşime bir kır düğünü sevinciyle...

Sevda ALTINKAYA

BİR FOTOĞRAF ALBÜMÜNÜN ANLATAMADIKLARI

Elimde kalbimin fotoğraf albümü, alımda ülkemin kör düğümü

İşte şimdi tıpkı ülkem gibiyim

Nereye çekseler oraya uzanacak bir cümleyim

Denize uzak şehirlerin vicdan azabı duruyor onunla aramızda

O, Ege'de bir sahil kasabası kadar güzel

Bense İç Anadolu'da kurak bir köy kadar gerçeğim

İkidir durağan gölgesine sığındığım

fotoğraf albümünde gizlenmekteyim

Bakıyorum, bakıyorum

Her fotoğrafın anlattığı aynı

Her fotoğraf bir öncekinden daha üzgün

Ve daha az inanıyor iyi yürekli dualara

Albümde sayfalar ilerledikçe

eğreti durmaya başlıyor gülmek, yüz hatlarımda

Hatıralar ve hatıralar

Tabii bana anlatmadılar

Bazı hatıraların geri dönüşü yoktur

Bazı yollardan bulanık akar sular

Uğramaz karın altında kalan yollara kavuşmak

Herkes aşkın, yaşamanın, ekmeğin derdinde

Desene mezarçı İzzet usta, ölümün yüzüne kim bakar

Her fotoğrafın anlattığı aynı

Her fotoğraf bir öncekinden daha renksiz

Ve bir öncekinden daha yakın ölüme

Her fotoğraf kursağımdan geçmeyen bir lokma

Ve istenmeyen misafirin nasibi gibi dudaklarımda

Bir ağır söz, bir hafif susuş kadar incitir şimdi

Bir fotoğraf albümünün anlatamadıkları

Semih BAŞAR

GÜLMELİSİN

İçi yağmur dolu bir bulut gibisin:

Tutsan, içinde yük birikecek

Ağlasan, rahmettir (!) denilecek

gülmelisin.

Bilirim;

Melâl-i hasret ü gurbetle ufk-i şâma bakan

Bu gözlerinle, bu hüznünle,

yağmurun kıymetini bilmeyecek

kurak vicdanlı adamların,

gülmeyi ayıpladığı memlekettesin.

Gül, şen kahkahan dağıtsın bulutları

gül ki, yükümüz hafiflesin.

BİR KISKAÇ

bir kıskaç durmadan
kanını dağılıyor imgelerin
en ulaşılmaz yerlerinden
kanyordu ruhu
ırmakların yazdan kalan kuru yerlerinde
yanıyor imgeler.../sıcak taşlar gezinirken
bağrında...

göge doğru sisli koku:
acının depreştiği zamanın dakikliğinde
alelacele boğulurken bedeni
hırsız kahkahalı gün
bağışlıyor alkışların sarhoşluğunu...

kırmızı renkti imgenin en ateşli rengi
parmağına sürdüğünde mürekkep izlerini
yalınayak koşuyor imgelerin ardında benlik...

gün batımı:kızıl ayaz
atardamarlarında ömrün perdeleri açılıyor
bir kıskaç sıcak günde can veriyor...

KUM SAATİ

bir toz önceyle
bir toz sonranın arasındaki
metrik hurafedir zaman
ve biz dünyanın yörüngesinden çıkamayanlar
kendine kıymet dağıtı miras görenler
bir toz bulutu olarak
huzmede yolunu kaybedenleriz

ah! düş perisi
sök bu dişimi ve bana başka dünyalar söyle
ben ışığın kendisi
ben bir öpüşün sesi olmalıyım
yor beni sihirle

tırnaklarımı çek kökünden
yerine kıyılar koy
uçlarımdan başlasın denizler
balıklar gelsin baş parmağıma
ve serçe parmağıma tünesin kuşlar

gözümün gördüğünü al benden
duyamadığım ne varsa onu ver sonra
bütün kıtalardan çocukların gülüşlerini
zeytin ağacının gölgesini
lotus çiçeğinin paletinden renkleri

ah! lambada cin
bu kum saatinden çıkar beni
ve rüzgârlara sun adak olarak
gidip de bulayım
en uzak toz zerresini

U

Veysel'in sadık yarı kara topraktır. Benim sadık yarım
sabırdır, naattır.
Aşık Veysel bu türküyü bir ömürden dönüp gelirken
söylüyor. İçindeki kahır, asla esere mühür değil. Kader,
tezgâhında bu nakşı işlemesi için Veysel'i aramış gibi.
Veysel iyi, sazı iyi, gönlü iyi. Üçü bir olup yapmış bu ezgiyi.
Eserde Allah'ın biyolojik tecellilerine teşekkür var.
Kadir kıymet bilmemek dağa, taşa bile ayıp.
Bu türkü, sonunda büyük galibiyeti sağlamış mağlubiyetler
toplama.
Yenilenin vay haline (Galyalı Brennus) demiyorum.
Bakmayın, bir kısım mağlubiyetler rızka artırır. Sırf bu
yüzden bazen yenilmeyi seviyorum.
Veysel için bir son söz gibidir bu türkü: Toprağın eline
kalmak.
Ve toprak, bir maşuk biyolojisidir. Çünkü, türkünün ufku
kara topraktır. Rahmet kapısıdır.

*

Veysel'e hak vermeli. İnsanın yeri fenalığın yeri. Bu hayatın
akla ve merhamete doymadığı da belli.
Dünyada her ihanet bir iç leke, yunmakla çıkmaz şekilde
işler ruh bezine. Nerene gömsen ihaneti, bir başka yerinden
çıkarsa gene de. Kırgınlık, dünyanın en ilginç birikimi;
kırgınlar cemaati de en enteresan topluluğu. Kalemim
onlarda değer görür, yazmak için sora sora bulur kırılmış,
düşmüş adamın evini.
Ben kırıldım mı, sabıra ve fitratımın ufku naata taşınırım.
Alnımdaki her çizgiye bir ihanet bir de Peygamber anısı
düşer. Musa'nın, İsan'ın, Habibullah'ın böyle anlardaki
yerine giderim. Üstüme de bu ahlâkın cennet kesimli
gömleğini giyerim.

Küstüm mü ben akıllı bir adamım. Dostlara kılıç anlamı
yaratmam. Kanarım serinliğe doğru. Taha Suresi dolarım.
Yenemezsen hırsımı olmasın sonram, derim. Seyahatte
ferahlık var, derdimi araba eyler biner giderim Şam Bağdat
Konya; uslu yerlerim benim.

SATILACAK GAZOZ

oturup sallasam ayaklarımı
dünyanın kenarından
çok değil yalnız
yıldızlar bitene kadar
sıkılırsak dedemin
gazozlarını satarız
terliğim düşerse
dert etme sen
hemen ardından
ötekini de atarız

Osman Serhat ERKEKLİ

933

11 yaşında bir uzay teorisi kaleme almış ve sormuştum: “Bu varlık dünyasının ötesinde ne var?” Hala soruyorum. Şizofrenik yapım o yaşlarda şekillenmiş olmalı.

934

26 Haziran 2021. Sevil evini tamamen boşalttı, bana taşıdı.

935

Sevil, büyük orkestralarda konser boyu bir kez görev düşen sanatçıların ötekilerle aynı maaşı aldıklarını söylüyor. Zil çingirak davul gibileri çalanların... Enteresan bir tespit.

936

İsmail Uyaroğlu aradı. Şizofreni mevzuunda bir monografi yazmamı öneriyor.

937

Hüseyin Alemdar'ı, Ozan Öztepe'yi, Murat Karacan'ı, Yeprem Türk'ü, Erkan Kara'yı özledim. Salgın başladığından beri nerdeyse kimseyi görmüyorum.

938

Hasan Güneş'in Mızrak ve Yol isimli şiir kitabı çıktı.

939

Para isteyen şarapçı adres verseydi ne yazar. Netice olarak herhalde sokakta kalıyor.

940

Mahallenin köpeği ve yalnız kadın karşılıklı menfaat ilişkisi içindeler. Köpek kadının üstüne çıkıyor nerdeyse sevgiden.

941

Kaderin lehimize davrandığı günleri pek anmıyoruz. Oysa kader iskambil oyunu gibi.

942

Yaşı 70'e dayanmış cimri. Her şeyi cinsellikten ibaret sanan sevgisiz. Anlamıyorum.

943

Hayatı daha da manalı kılan ölümdür.

944

Çocuklar hayatı bir oyun sanıyor olabilir.

945

Herkes herkesle barışsa.

946

Bazen ayağa kalkmak için düşmek gerekir.

İNCELİK DENİZİ

binlerce kez okunmuş bir mektubun yıpranmışlığı var etrafında dolaştığım hayatla aramızda ağrıyan bir kol, küskün bir saç, yıllanmış sözcükler ve durgun suların yazdığı huzursuz bir biyografi

kalbinde fırtınayı öğrenmiş bir deniz inceliği uzaktan geçip giden atlılar ve bulutların gölgesi iğnesi kırık bir olta saklıyorsun ağzında aşk, ipini bileğine bağladığın yırtık uçurtma

rüzgârda ters dönmüş bir salıncak gibi dünya tanışındır iğde ağaçları, dalında çatlamış meyve defterlere tohum niyetine serptiğin harfler boynunun hercai kokusunda büyüyor zaman bir nehir doğuyor gözlerini açtığın yerden

söylenmemiş şarkıların yalnızlığı duruyor aramızda her defasında başa sarıyor, beni taşlara alıştırır rüya

Naci BAHTİYAR

YAĞMURUN ÇOCUKLARI

kapımı içime kilitletiğim ağrı anahtarı eriten ateşlerde sustum

derime örttüğüm yağmurun çocukları alıp getirdi güneş'i yakan tuzdan sende eridiğim sağanaklarımıza

ıçkırıklarımdan indim sabahlara ilk ışıklara demir döverlerdi ateşte suyunu kazdığım çelik eğilirdi yorgun çekiçlerin önünde

açtığım cephelerimde düşman edindim kendimi bahaneler topladım içimdeki direnişçilerime anahtarı körleşen kapılarda yenildim kendime

közde gül açanlara açtım bahçemi kökümünden kazdıkça sızdım toprağın içine güldeki yangını tenimle söndürdüğüm cennette kanımı bağışladım diktiğim gülün suyuna

yarama tuz taşıyorum merhem düşkün sayılısın su aşınmaz acısı oturur eridiği toprağın içinde sustuğum kadar insanım murisim bağışlasın

yolun gittiği coğrafya yetimdir bedenimde ki ellerin güzeldir tuz kokar güz aylarında bile yarama iyi gelir gölde biriken mavisini

anahtarı kayıp cennetin melekleri suyun kalbinde sızıp kalmış olsun kevser kuruyup terk ettiğinde gözelerini ıçkırıklarını sayıklayan sırdaş olsun yağmurun çocuklarına

ANLIK, 3

Ramis DARA

Uyumuşsun, harika. Dur, ben de geliyorum. Oradan çocukluğumuza gideriz. Henüz herkesin yaşadığı, ölmek üzere kimsenin hasta olmadığı yere. Bekle.

*

Bırak. Dokunma. Bozma. Akşam limonlu bir çiçek (ihlamur) tadında şimdi. Bak, kokla, yudumla.

*

Ağaçların arasından gök görülüyorsa sorun yok...

*

Hindistan'daydım. Galiba Hindistan. Bir kızla aramızda platonik aşka benzer bir yakınlık vardı. Kız ve mahallesindekilerin birçoğu Türkçe de biliyordu. Henüz yeniydik ama umutsuz aşka benzer bir şeydi aramızdaki. Hafif dekolte bir giysiyleydi bir ara. Sırtında yanık ya da vitiligo rahatsızlığından kaynaklı genişçe alanlara yayılı çift renklilik vardı. Belli ki zor şeyler yaşamıştı. O kıyafeti özel olarak giydiğini düşündüm: Ben böyleyim, ona göre, demek ister gibi. Türkiye'den gittiğim kesindi, arkada annem babam olduğunu sandığım insanlar vardı, onun yanında da çok samimi oldukları ikinci bir kız. Ülke çok güzeldi. Bindiğim tren nehirlerden geçiyordu. Kızla birbirimizi kesin seviyorduk. Ucu açık ilişkimizin nasıl gelişeceği meçhuldü.

Her şey çok ama çok güzeldi...

*

Yaprağın biri tak diye vurdu betona, yıllar önceki avlu kapımız çalındı sandım.

*

Hayatı sadece insanlarla geçen insanların gönül yoksulluğu.

*

Dağdan elimle ve özenle, seyreltmeyle, topladığım otlardan her gece zifiri karanlıkta bir fincan demleyip içsem. Böylece ağaç altı gölgeli güneşli atmosferi fakirhanede ağırlasam.

*

Kutsal olan sudur, kan değil.

*

İnsan çok ağbicum, temiz ot yok. İnsanlar hepsini bokluyor.

*

Baharları kırılır ayrılırlar, güzleri özlemle kavuşurlar. Genelde böyle yaşarlar. Yılın yarısı yalnız ve özgür, yarısı ikili ve sarmaş dolaş. Ve bu günler yorganlarla battaniyeler, kollarını açmış, birbirlerine kavuşmak üzere. İmreniyorum onların aşklarına...

*

Bakıyorum da; ağaçları otları görmeyen, kuşları işitmeyen, bunlarla ilgilenen şair yazarları "çiçek böcek" muhabbeti yapmakla yaftalayanların çoğunun insana ilişkin yazdıkları lakırtı bile değil.

*

Kerime Nadir, Muazzez Tahsin Berkant, Esat Mahmut Bozkurt, Etem İzzet Benice, Oğuz Özdeş romanlarını okuduğum yıllar "yıllardıysa", sonradan yaşadıklarım ne? Hayaller dünyasından gerçekler dünyasına nasıl çakıldım?!

*

Sözcük oyunlarını kendime yakıştıramıyorum. Dümdüz, lirik, ironik yeterli.

Lirik – ironik birlikteliğiye, kıvım tutturulursa, tadından yenmez...

*

Nelerin yürek ve beyin ürünü, nelerin köftiden olduğunu seziyor, konuşmayı ya da yazmayı zül sayıyordu...

*

Bursa Edebiyat günleri ve Bursa dergileri üzerine yaptığım bir paylaşımın altına "Ne güzel zamanlardı... Şimdi herkes tek başına yazık ki." diye yazmış beni bu serüven içerisinde en çok hayal kırıklığına uğratan eski arkadaşlarımdan biri...

Yalnızlık benim içinse harika oldu. Bir Camus düğünü, bir Anadolu bayramı. Hayatımı sanatsallaştırdım adeta ve eskisinden daha iyi şeyler yazmaya çalıştım. Kesinlikle ömrümü uzattım: Edebiyat şiir faaliyetleri yapıp kamu yararına çalışacağım derken şimdiye kesinlikle çoktan geberip gitmiş olacaktım. Ortalıkta koşan, eğlenmek isteyen insanlardan vazgeçerek, onlara harcayacağım ömrü kendiminkine kattım.

*

Cebimde defne yaprakları taşıyorum. Çıkarıp kokluyorum içime güzellik duygusu doluyor; bir pastaneden -diyeyim- koko alıp yiyince dişlerimin arasında sıkışan parçaları yaprağın kenarıyla çıkarıyor, rahatlıyorum. Kuruyan yapraklar da kokmaya ve kürdanlığa devam ediyor.

Yaşasın defne yaprakları, yaşayın defne yaprakları!..

*

Hayallah! Yıllar sonra okuduğum iki roman da intiharla bitti.

Yıllar önce kavşak bir şair arkadaşım da pek çok şiirinin tema'sını benim yaşantımdan ve bitki kitaplarımdan aldıktan sonra, aramız bozulunca hayatımın intiharla sona ereceği kehanetinin şiirini yazmıştı.

Kendisi benden birkaç yaş büyük olsa da, resim müzik edebiyat arasında bocalarken yolunu bulmasında, şiire yönelmesinde büyük katkı olmuştu. Manevi borcunu o intihar şiiriyle ödemişti bir bakıma: O kötücül metinden sonra hayata daha bir sıkı tutunmuştum.

*

Ballı-baba, gelin-cik, oğul-otu... Ne güzel adlar bunlar. İnsan soyunun konuştuğu bütün diller bu sevgi içinde çalışmaya başlıyor.

-Kültür siyaset sözde medeniyet ve ötesi, suyu bulandırmasa!

*

Kaçıramam cümbüşü... Vakt karartmaz gümüşü... Oya ağacı, yazın... Caddede son gülüşü...

Oya ağacı (*Lagerstroemia indica*) hayranlığım epey eskilere uzanır. Onu hep cadde ve sokakların primadonnası olarak görürüm. Yaz bahar sahnesine en son o çıkar. Ve podyumda en uzun o kalır. Uzayan alkışlarla uzun uzun... Herkesin gönlünü alır, hüznü kalpleri şenlendirmeyi bilir.

*

Bugün bu saatte, bu yaşta.. bir dut toplama yöntemi geliştirdim. Bir elim dalı tuttuğu için diğer elimle dutları tek tek alayım derken en olgunlar yere düşüyordu, bunu önlemek için dört parmağımla avucumu açıp, başparmağımla üstten okşar gibi hafifçe salkımlara dokunmam yeterli oldu.

-Ağaca tırmanıp sepetle dut topladığım zamanlar bu aklıma gelmemişti.

-Yere kilim serip ağacı silkelemekse apayrı bir konu.

*

Dün burada başkaları vardı, yarın da başkaları olacak, biz de bir başkasıyız. Şişinmenin anlamı ne!

*

Hepimiz bir şeyler daha yapmak, görmek, konuşmak isteyeceğiz, olmayacak.

*

Ölü ve deli numarası. İşte hayatı derinden hissederek yaşamamanın kupa ve karo ası.

*

Ey tahtası tam olanlar... Günün kasvet gam olanlar... Ayten Şenayık'tan selam... Kof zamana ram olanlar...

Ali Asker BARUT

BİR AYNANIN BUĞUSUNA İKİLİKLER

Güz Gazeli

Büyük bir güz içinde olur her baba
Bir oğulun gül olup açma zamanında

Gözlerin

Hangi eski geceden kopya çekti gözlerin
Bu koyu bu derin siyahı

Gazete Haberi

“Göç ediyor uğur böcekleri” diye yazdı geçenlerde bir
gazete haberi
Yazdan, hazirandan, dutlardan kim taşıyacak yoksul
çocuklara uğuru şimdi

Patika

Derenin içine düştü dalgın bir ay ışığı
Patikalara çıkıp bağırdı rüzgâr yalnızlığı

Gidenler

Ölüm ki katar herkesi kendi kalın masalına
Solgun bir gökyüzü kaldı gidenlerden sana

İpekböceği

Kozasında ipek ipliklerine dolanmış dalgın bir ipekböceği
İplikler değil ince kederler atıyor kendi kalbinin içine

Nihan IŞIKER

SİYAHIN ÂHI

Belli ediyorsa her şeyi
sandığın kadar masum değildir
beyaz!

Hüseyin ALEMDAR

TENAŞK

Canımı tenime üfle
şiiiri
ölümsüzlüğü

Tenin
Sîmurg'un sîrenği
nefs-i harf
zaruri zaaf
ilelebet benim

Tenim hem ten hem tin
Aşk'a amin
kırk bir kere!

Bulanık, 12 Temmuz 2021

Salih MERCANOĞLU

19. ŞARKI

yalnız kaldığım vakitler
duvara yapışmış gaz lambası gibi
gözlerim titrer
yerinden usulca ayrılır gölgeler

her pencere bir yanılısma
geçmiş ve geleceği gösteren
ayın yükseldiği saatler
ortaya çıkar kaybolan kelimeler

dışarıda kedi çığlıkları
çocukların sessizliği içeride
uykuyla uyanıklık arası
bana karanlık bir şarkı söyler

nehir gibi, aynı şarkıyı
iki kez dinleyemiyorum şimdi
değişiyor bedenim değişiyor kâinat
kopuyor ruhumdan ince mineler

Yayın Yönetmeni	: Ramis Dara	Katkı Payı	: 70 TL.
Prodüksiyon	: İhsan Üren, Zühtü Engüdar - Ersin Erdem, Zihni Engüdar, Yalçın Oğuz.	Posta Çeki ya da Banka hesabı:	6025702 numaralı Posta Çeki hesabı Ramis Dara adına açılmış; ya da Yapı Kredi Bankası Mudanya şubesi (567) Hesap No: 72092839 IBAN: TR37000670100000072092839
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Halim Çiftçi (Ömerbey Mah. Ş. K. Ahmet. Sok. Fidan Apt. B. Blok. Kat: 2, D: 5- MUDANYA)	Yazıcı çıkışı	: Selman Kırtasiye, Kâzım Baykal Cad. No: 14, 16040 Osmangazi - BURSA
Yazışma ve posta kargo adresi	: PK 68 16361 Ulucami - BURSA		
E- Posta	: akatalpa@hotmail.com		
Yayın Türü	: Yaygın süreli yayın. ISSN 1305 - 7685		

Ocak 2000'de Bursa'da Ramis Dara, Melih Elal, Serdar Ünver, Ali Özçelebi ve arkadaşları tarafından kurulan şiir ve eleştiri ağırlıklı aylık edebiyat dergisi
Akatalpa (www.akatalpa.org), şiir ve yazarlarının başışladıkları telifler ve bazı şiir dostlarının katkılarıyla yayımlanmaktadır.